

Voorbeelden van relevante taken en vragen die vereisen dat studenten aandacht besteden aan structurele aspecten van een probleem of redenering

1. Teken een diagram of andere grafische weergave die de informatie organiseert.

Dit type taak maakt de structuur van een redenering of probleem inzichtelijk.

2. Welke aanvullende informatie zou je willen hebben voordat je deze vraag kan beantwoorden?

Dit vereist dat studenten nadenken over welke informatie nog mist van de gegeven informatie.

3. Licht toe waarom je een bepaalde meerkeuze-optie hebt gekozen. Wat is de beste alternatieve optie? Waarom?

Het geven van redenen is een goede manier om te focussen op het denken dat achter het antwoord schuilgaat i.p.v. het antwoord zelf.

4. Formuleer het probleem op ten minste twee manieren.

De meeste 'real-world' problemen zijn niet eenduidig, wat betekent dat ze mogelijk uit nog meerdere problemen bestaan, elke met eigen mogelijke oplossingen.

5. Welke informatie is het meest belangrijk? Welke informatie is het minst belangrijk? Waarom?

Deze vraag richt zich op de aandacht voor het inschatten van de waarde van verschillende stukken informatie.

6. Orden de bevindingen op een betekenisvolle manier.

Door het groeperen of labelen van losse stukken informatie ontstaat een structuur die nog niet duidelijk is als de stukken apart van elkaar staan.

7. Bedenk twee oplossingen voor het probleem.

Dit moedigt een meer creatieve aanpak aan.

8. Wat is er mis met een bewering die is gedaan in de vraag?

Dit herinnert studenten eraan dat problemen vaak misleidende informatie bevatten.

9. Stel vast welke overtuigingstechniek in de vraag wordt gebruikt. Is deze valide, of is deze bedoeld om de lezer te misleiden?

Studenten worden op deze manier gestimuleerd om verschillende motieven en de geloofwaardigheid van hun informatiebronnen in overweging te nemen, wanneer ze antwoord geven op de vragen.

10. Welke twee acties zou je ondernemen om het design van het onderzoek dat is beschreven te verbeteren?

Studenten moeten zo nadenken over betere vormen van bewijs of procedures die wellicht Evoor andere resultaten kunnen zorgen.

Vertaald uit

Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains: Disposition, skills, structure training, and metacognitive monitoring. *American psychologist*, 53, 449.

Vraagtechniek

- Geef mensen tijd om een antwoord te bedenken
- Bijt na je vraag op je tong (ca 10 sec): val niet in de valkuil om zelf te antwoorden.
- Vraag bij een fout antwoord naar onderbouwing.
- Vraag bij een goed antwoord naar onderbouwing.
- Geef hints en cues als iemand het antwoord niet weet of niet goed heeft.
- Maak de vraag eenvoudiger als iemand het niet weet (ga terug naar een gesloten vraag).
- Stel een volgende vraag bij een goed antwoord, die ingewikkelder is, daag uit.

EPA-vragen: casus gecompliceerder maken. Wat als

- Deze patiënt ook diabetes blijkt te hebben?
- Een slecht geheugen heeft?
- Niet goed kan lezen?
- Geen tabletten kan slikken?
- Thuis niemand heeft om hem te helpen met medicatie?

EPA-vragen omtrent houding/zekerheid/twijfelen

- Wanneer roep je hulp in?
- Wat doe je als je een fout hebt gemaakt?
- Wanneer overleg je met een collega?
- Wanneer overleg je met de internist?
- Welke patiënten zou je in multidisciplinair overleg willen bespreken en waarom?
- Voor welke patiënten vind je multidisciplinair overleg niet nodig?
- Wat voor informatie zou je nog willen hebben voor deze patiënt?

Doorvragen/losmaken

- Kun je een voorbeeld geven?
- Kun je dat uitleggen?
- Kun je dat wat verder toelichten?
- Wat bedoel je met.....?
- Als je dit vergelijkt met....., in hoeverre is dit anders? Of hetzelfde?

Oplossingsgerichte vragen¹

Vragen naar doel en motivatie:

- Hoe kunnen we ons gesprek nuttig laten zijn?
- Waaraan wil je iets veranderen?
- Hoe heb je daar last van?
- Wat wil je bereiken? Wat is je ambitie? (zie ook schaalvragen)
- Wat zou er beter gaan (in je studie) als je dit doel bereikt zou hebben?
- Stel dat je wel een leerdoel had, wat zou dat dan kunnen zijn?
- Is er ruimte voor groei?
- Is er naast alle redenen waarom je dit niet nuttig vindt ook nog een reden waarom dit wel nuttig zou kunnen zijn?
- Wat denk je dat de reden is dat de opleiding aandacht besteed aan ...?
- Wat gebeurt er als je niets doet?
- Hoe gemotiveerd ben je om die stap te nemen? (zie ook schaalvragen)
- Op welk terrein wil je de meeste verbetering zien?
- Hoe hoop je dat ik je kan helpen met dit probleem/doel?
- Wat moet ik niet doen en wat juist wel?
- De *wondervraag*: Stel dat er vannacht als je slaapt een wonder gebeurt. Het wonder is dat je problemen zijn opgelost. Waaraan zou je morgen het eerst merken dat het wonder is gebeurd? En waaraan nog meer?

¹ Ontleend aan: Frederike Bannink (2006). *Oplossingsgerichte vragen*, handboek voor oplossingsgerichte gespreksvoering, Amsterdam, Pearson.

Vertaald uit

Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains: Disposition, skills, structure training, and metacognitive monitoring. *American psychologist*, 53, 449.

Vragen naar uitzonderingen

- Zijn er ook momenten dat het beter gaat/je er minder last van hebt?
- Hoe kwam dit? Wat deed je anders in deze situaties?
- Wat zouden je leerlingen zeggen dat je anders doet op die momenten?
- Wat nog meer?
- Wat heeft daarbij geholpen?
- Op welke ideeën brengt dit je?

Vragen naar vooruitgang

- Wat gaat er al goed?
- Waar ben je trots op?
- Wat heb je al bereikt?
- Wat gaat er nog meer beter?
- Hoe kun je dat wat al werkt uitbreiden?
- Wat is je concrete volgende stap?
- Hoe zou je jezelf kunnen motiveren om dat te bereiken?
- Stel dat je jezelf een compliment zou geven voor je inzet: wat zou je dan zeggen?

Schaalvragen

- Op een schaal van 0-10, in hoeverre heb je je doel bereikt?
- Wat zit er in die 4? (of ander cijfer)
- Hoe zou een 5 eruit zien, wat doe je dan anders? Wat is nodig voor een 7 of 8?
- Wat zie je als een volgende stap?
- Wat zou je daarbij nodig hebben?
- Wat maakt dat je denkt dat dat haalbaar is?
- Op een schaal van 0 tot 10, hoeveel zin heb je om aan de slag te gaan?
- Bij hoge inschaling: waar komt die bereidheid om ermee aan de slag te gaan vandaan?
- Bij lage inschaling (bv een 3): Wat is voor jou het verschil tussen een 0 en een 3? Hoe zou een 4 eruit zien? Wat zou er voor nodig zijn om naar een 4 te komen?
- Op welk cijfer wil je uitkomen om tevreden te kunnen zijn?
- Wat is er voor nodig om op hetzelfde cijfer te blijven?
- Hoe is het je gelukt om op die 6 te komen?
- Wat is het verschil tussen een 0 en een 4? En tussen een 5 en een 6?

Reflectievragen

Fase 1: Doel

- Wat wilde je bereiken?
- Waar wilde je op letten?
- Wat wilde je uitproberen?

Fase 2: Monitoren: Wat gebeurde er concreet?

- Wat zag je?
- Wat deed je?
- Wat dacht je?
- Wat voelde je?

Fase 3: Bewustwording van essentiële aspecten

- Heb je je doel bereikt?
- Welk aandeel had je in het wel of niet bereiken van het doel ?
- Wat is dus het probleem (of de positieve ontdekking)?
- Wat maakt dat je je doel heb bereikt OF waarom je je doel niet bereikt, waar ligt dat aan?

Fase 4: Alternatieven

- Welke alternatieven zie ik? (oplossingen of manieren om gebruik te maken van mijn ontdekking)

Vertaald uit

Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains: Disposition, skills, structure training, and metacognitive monitoring. *American psychologist*, 53, 449.

- Welke voor- en nadelen hebben die?
- Wat neem ik me nu voor voor de volgende keer?
- Wat ga ik hetzelfde doen, wat neem ik mee en waarom?
- Wat ga ik anders doen en waarom?

Fase 5: Handelen/uitproberen

- Wat wil ik bereiken?
- Waar wil ik op letten?
- Wat wil ik uitproberen?

Bron: http://fkorthagen.magix.net/website/profess_ontw.15.html#Publicaties

Niet-oplossingsgerichte vragen

Belemmerende/bedreigende vragen

- Waarom heb je het zo aangepakt?
- Waarom heb je niet meteen korte metten gemaakt met die situatie?
- Heb je dit geprobeerd?

NB: alle soorten vragen waarbij je (figuurlijk of misschien wel letterlijk) een wijsvinger richt naar de persoon.

Verkapte oplossingen

- Heb je dit geprobeerd?
- Ben je naar de mentor gegaan?
- Et cetera.

Vertaald uit

Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains: Disposition, skills, structure training, and metacognitive monitoring. *American psychologist*, 53, 449.